

formen er den, at man afgiver sin Villies-erklæring enten for Notarius eller for to særlig tilkaldte Vidner med visse Erklæringer fra deres Side. Jeg ser meget godt, at man forlanger denne Form her for at betrygge de afdøde mod at blive begravede uden gejstlig Medvirken, uden at de selv have ønsket det. Jeg tror dog ikke, at man behøver at gaa saa vidt. Jeg tror, man gør Skade ved at opstille denne strenge Fordring. Tænk saaledes, at man skulde henvende sig til den paagældende, naar han ligger paa Dødslejet, og sige til ham: Vil Du nu paa testamentarisk Vis have fastslaaet, at der ved din Begravelse ingen Gejstlighed skal være? For mig vil der være noget uhyggeligt i at gøre det paa den Vis. — Dernæst vil det let, saaledes, som Tiden nu er, stille sig saaledes, at naar en saadan Lov som denne kommer ud, ville mange, som ellers ikke, naar det kom til Stykket, vilde ønske at undvære gejstlig Medvirken, paa et tidligere Tidspunkt sige: Vi maa, for at fyldestgøre denne Lovs Fordringer, lave Testamente, hvis vi ikke skulle begraves med gejstlig Medvirken. Derfor oprette de et saadant Testament, men det kan saa ske, at en Mand paa Dødslejet ikke ønsker det, men han vil saa være bunden og vil ikke tilbagekalde det. Jeg tror, det er en uheldig Form at føre ind i dette Forhold for ad den Vej at betrygge den døde. Man vil maaske sige, at noget lignende optoges i Loven om Ligbrænding. Jeg skal ikke opholde mig derved for Tiden, men blot sige, at Ligbrænding og Begravelse er noget ganske forskelligt, og jeg tror, at dette her foreslaaede er uheldigt. Der vil derved skabes flere borgerlige Begravelser, end der egentlig vil være Trang til. — Dertil kommer saa yderligere, at Forslaget ingenlunde vil forebygge den Tvist, som det ønsker at forhindre. Det vil jo gaa saaledes, at den dodes efterladte ville komme og sige til Præsten: Han ønskede ikke og vi ønske ikke paa hans Vegne kirkelig Begravelse. Saa siger Præsten: Har du et enten notarialiter eller testamentmæssig oprettet Dokument, ellers skal han alligevel begraves kirkeligt? Og saa staa vi over for den samme Strid, som man har villet undgaa ved Vedtagelse af Lovforslaget. Og den vil blive endnu bitrere, fordi man vil skyde sig ind under, at det er den dodes Villie, han vilde have det saaledes, selv om der ikke er oprettet noget Testament i saa Henseende.

Det kan være, jeg tager fejl; men jeg synes, at disse Punkter fortjene Over-

vejelse, inden man gaar til ved den juristiske Form, som man har givet § 1, maaske at gøre Fortræd. Jeg kan ikke se andet, end at, hvis i de kirkelige Forhold, som der her er Tale om, den vedkommendes efterladte, hans Børn eller Forældre, udtale og erklære, at de ere i Overensstemmelse med den afdødes Villie, naar de ikke ønske gejstlig Medvirken ved hans Begravelse, er det den eneste Maade, hvorpaa man loyalt kan stille sig ved denne meget vanskelige og pinlige Sags Ordning, at lade dette være nok. Jeg tror, at man ved den Vej, man er slaaet ind paa i § 1, har gjort de Forhold, man vil bort fra, endnu vanskeligere, og at det vil bidrage sit til, at der oftere vil komme Krav frem om at undgaa gejstlig Medvirken, hvorved man kun vil opnaa det, man nødtigt skulde, at det bliver almindeligere mellem Folketkirkens Medlemmer, at der ikke bliver gejstlig Medvirken ved deres Jordefærd. Det er mine Tvivl. Det kan være, at de ikke ere rigtige, men jeg synes det fuldt berettiget at fremsætte dem og bede dem vel overvejede, forinden man gaar til at vedtage dette Lovforslag, som jeg ved kan have sin Interesse. Men om det fremmes nu eller til Oktober forekommer mig mindre væsentligt. Jeg synes, der er al god Grund til at overveje Sagen, lad os se paa den, forinden vi træffe Bestemmelser, der maaske slet ikke fyldestgøre de Interesser, for hvilke Lovforslaget dog skulde være skrevet.

Dernæst gaar jeg til § 2. Jeg kan ikke lade være at bemærke, at det er en lang Sætning, denne § 2, den har været mig svært at læse ligefrem som dansk, og dog skal den benyttes af Menigmand og forstaas med Lethed. Den er bleven saa indviklet, fordi man i det andet Ting har sat nogle relative Sætninger ind som Ændringsforslag; men det ligger ogsaa i, at man i Realiteten har medtaget alle de Myndigheder, til hvilke man efter et Dødsfald skal henvende sig. Nu er det jo saaledes, at man ved Dødsfald har at gøre med Skifteretten, Præsten og Kirkegaardsbestyrelsen. Jeg synes, at det, der her foreslaas, ogsaa maatte kunne klares af disse Myndigheder, det maatte kunne være nok, at Præsten fik den Meddelelse, at man ikke ønskede gejstlig Medvirkning, og at Kirkegaardsbestyrelsen sagde, at det ogsaa var godtgjort for den, hvorefter Begravelsen kunde finde Sted. Men det nøjes man ikke med her. Man putter den Bestemmelse ind, at der ogsaa skal ske en Henvendelse til Politiet eller Sognefogden,